

[Undervisningsministeren.]

Resultatet. Den begynder normalt sin Virksomhed ved Sommerskolens Begyndelse, først i Finansaaret, og efter at have haft de 4 Kursus er Tiden inde, hvor den har haft de 2 Aars uafbrudt Virksomhed, der er Tale om i Loven.

Maa jeg i øvrigt med Hensyn til Venstres Ændringsforslag sige, at det er i det væsentlige det Forslag, som det selv stillede, og som vi drøftede ved første Behandling, med Undtagelse af Spørgsmaalet om de ændrede Vilkaar med Hensyn til, hvornaar en Skole skulde kunne godkendes, og hvornaar Eleverne skulde kunne faa Amtsun-derstøttelse til Ophold paa en ny Skole. Derom vil jeg gerne sige, at jeg har intet imod, at Spørgsmaalet tages op om lempeligere Betingelser med Hensyn til at modtage Elever med Amtsun-derstøttelse paa nyoprettede Skoler. Jeg vil ogsaa tro, at de Krav, der stilles, er noget for skarpe. Men disse Ting finder jeg det vanskeligt at lovgive om paa nuværende Tidspunkt, før jeg har haft en Forhandling med Skolerne selv. Der er jo dog ikke i saa høj Grad Brug for nye Skoler, og jeg tror, man vilde finde det mærkeligt, om der blev foretaget en principiel Forandring af den Karakter, uden at der var ført en Forhandling med Repræsentanter for Højskolerne og Landbrugsskolerne. Men denne Forhandling vil jeg gerne tage op, og jeg er ikke uenig i, at de Krav, der stilles, kan synes noget for stramme, og at det maaske var ønskeligt, at man kunde lempe paa Vilkaarene med Hensyn til, paa hvilket Tidspunkt Elever med Amtsun-derstøttelse kan søge nye Skoler. Jeg vil dog ikke tro, at det er ønskeligt i den Form, det har faaet i Venstres Ændring, hvor man har gjort Godkendelse afhængig af et vist Antal selvbetalende Elever paa Skolen. Jeg tror, at man, saafremt Kravet om 2 Aar skal ændres, hellere maa ændre det paa det Grundlag, vi i Øjeblikket har, ved at sætte Tidsfristen ned.

Men i øvrigt maa jeg sige, at den ærede Ordfører for Venstre (Arnth Jensen) i Dag igen viste en Interesse og Forstaaelse for Højskolen, som jeg synes virker noget paafaldende set i Forhold til, hvad det ærede Medlem og hans Parti har foretaget sig over for disse Skoler paa det Tidspunkt, da de ogsaa skulde skaffe de Penge, de nu er saa venlige at tilbyde. Jeg har adskillige Gange gjort opmærksom paa, at den Begrænsning i de aarlige Bevillinger i Forhold til det Beløb, der efter Loven kunde anvendes, og som betød, at man paa Finansloven

havde til Raadighed 60 000—70 000—80 000 Kr. mindre, end der egentlig var Hjemmel for, denne Begrænsning er indført under Venstres Ministre. Venstre har aldrig i de Aar, Partiet havde Regeringsmagten, givet Mulighed for at udnytte Lovens Bestemmelse om at kunne yde indtil 35 Kr. pr. Elev for Halvdelen af de Elever, der søgte disse Skoler. Jeg har ikke bebrejdet Venstre det, men jeg siger kun, at paa denne Baggrund er Venstre ikke de rette til at komme og rejse Indvendinger imod, hvad jeg foreslaar her, naar jeg i den Tid, jeg har haft med Undervisningsministeriet at gøre, i det første Aar foreslog først Loven fuldt udnyttet, hvilket vil sige, at der aarlig blev stillet et Beløb paa ca. 70 000 Kr. yderligere til Raadighed, at jeg dernæst i dette Aar foreslaar dette Beløb yderligere forhøjet med 100 000 Kr. Vi kan drøfte, om dette er nok, men jeg siger, dette Parti, der aldrig, saa længe de selv havde Mulighed for at gennemføre en Forandring paa dette Omraade, foretog sig noget som helst for at lette Adgangen for Landbougdommen til at søge disse Skoler, de er ikke de rette til at kritisere mig, naar jeg i disse Aar Gang paa Gang har foreslaaet disse Bevillinger forhøjet og gennemført disse Forhøjelser.

Man kan heller ikke se bort fra, at der indtil nu kun rent undtagelsesvis har været brugt de Beløb, der blev stillet til Raadighed. Jeg har sagt ved første Behandling, at jeg er slet ikke sikker paa, at de Penge, der efter dette Forslags Gennemførelse bliver til Raadighed, er nok. Det, jeg har ønsket, er, at man ved at faa Fordelingen ind til endelig Afgørelse i Ministeriet skal kunne skaffe sig et sikkert Overblik over, hvilken Trang der findes blandt de Ansøgere, der melder sig om Elevunderstøttelse til Højskole- og Landbrugsskoleophold. Det kan jo alligevel ikke gøres op blot ved at se paa, hvor mange Ansøgere der er, der maa formentlig ogsaa tages Hensyn til, hvor begrundet disse Andragender om Understøttelse er. Og jeg har derved sagt, at den Dag, vi i Ministeriet fra alle Landets Amter har liggende for os Ansøgninger om Ophold paa disse Skoler, og det saa viser sig, at man ikke er i Stand til at opfylde velbegrundede Krav om Støtte til Ophold paa disse Skoler, da er Tiden inde til at tage hele dette Spørgsmaal op.

Jeg har Gang paa Gang gjort mig til Talsmand for, at disse frie Skolers Forhold, baade Spørgsmaalet om Statens Tilskud til Skolerne og Spørgsmaalet om Statens Støtte til Ungdommen, der søger disse Skoler,